

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 9 ตามความคิดเห็นของบุคลากรสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ได้แก่ ผู้อำนวยการ/ผู้ช่วยผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด หัวหน้าฝ่าย หัวหน้างาน บุคลากรที่ปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 9 การวิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

- 3.1 ประชากร
- 3.2 กลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

- 1) บุคลากรสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ได้แก่ ผู้อำนวยการ/ผู้ช่วยผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด หัวหน้าฝ่าย/หัวหน้างาน บุคลากรที่ปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่ปฏิบัติงานในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ในปี 2541 จำนวน 179 คน
- 2) ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 9 ที่ปฏิบัติราชการในปี 2541 จำนวน 336 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	จำนวน		
	บุคลากรสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด	ผู้บริหารโรงเรียน	รวม
อุดรธานี	41	74	115
ขอนแก่น	43	103	146
สกลนคร	26	50	76
เลย	25	31	59
หนองคาย	27	56	83
หนองบัวลำภู	17	20	37
รวม	179	336	515

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสำรวจและแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดและทฤษฎี การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ของ ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2522) สะอาด ต้นศุภผล (2527) อรุณ งามดี (2527) สังคม ภูมิพันธ์ (2526) และพรทิพย์ วรกิจโกศาธร (2532) โดยปรับปรุงและพัฒนา ให้สอดคล้องกับนโยบาย การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยเฉพาะ ในส่วนของกรมสามัญศึกษา และสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด แยกเป็น

1) แบบสำรวจสภาพการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ เป็นแบบสำรวจการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ผู้ตอบคือผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด จำนวน 6 คน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 10 ข้อ

2) แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่กลุ่มตัวอย่างทุกคน แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 4 ข้อ ถามเกี่ยวกับเพศ อายุราชการ วุฒิต่างการศึกษา และ ตำแหน่ง/หน้าที่

ตอนที่ 2 การดำเนินงานประพันธ์ของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 9 จำนวน 28 ข้อ 4 ด้าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 4 ระดับ

(1) ด้านการสำรวจข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์	จำนวน 6 ข้อ
(2) ด้านการวางแผน	จำนวน 8 ข้อ
(3) ด้านการติดต่อสื่อสาร-การปฏิบัติ	จำนวน 7 ข้อ
(4) ด้านการประเมินผล	จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 3 ปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 9 จำนวน 20 ข้อ 3 ด้าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 4 ระดับ

(1) ด้านบุคลากร	จำนวน 6 ข้อ
(2) ด้านวัสดุอุปกรณ์/งบประมาณ	จำนวน 5 ข้อ
(3) ด้านการจัดการ	จำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ เพื่อการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ จำนวน 13 ข้อ เป็นแบบจัดอันดับความสำคัญ

3.3.2 การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ มีลักษณะวิธีการสร้าง การทดลองใช้ การวิเคราะห์คุณภาพ และการนำไปใช้ ดังนี้

1) การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการสร้างตามลำดับ ดังนี้

- (1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- (2) ศึกษาเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า และศึกษาแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง ปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ในกระทรวงศึกษาธิการ ตามแนวความคิดของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน (สุมาลัย เกษาชาติ, 2541) การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของฝ่ายสุศึกษาและประชาสัมพันธ์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ศิริพงษ์ วัฒนศรีทานัง, 2537) การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม (สมชาย สังข์เกิด, 2537)

(3) สร้างแบบสอบถามและแบบสำรวจ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 9

(4) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและพิจารณา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอนะ

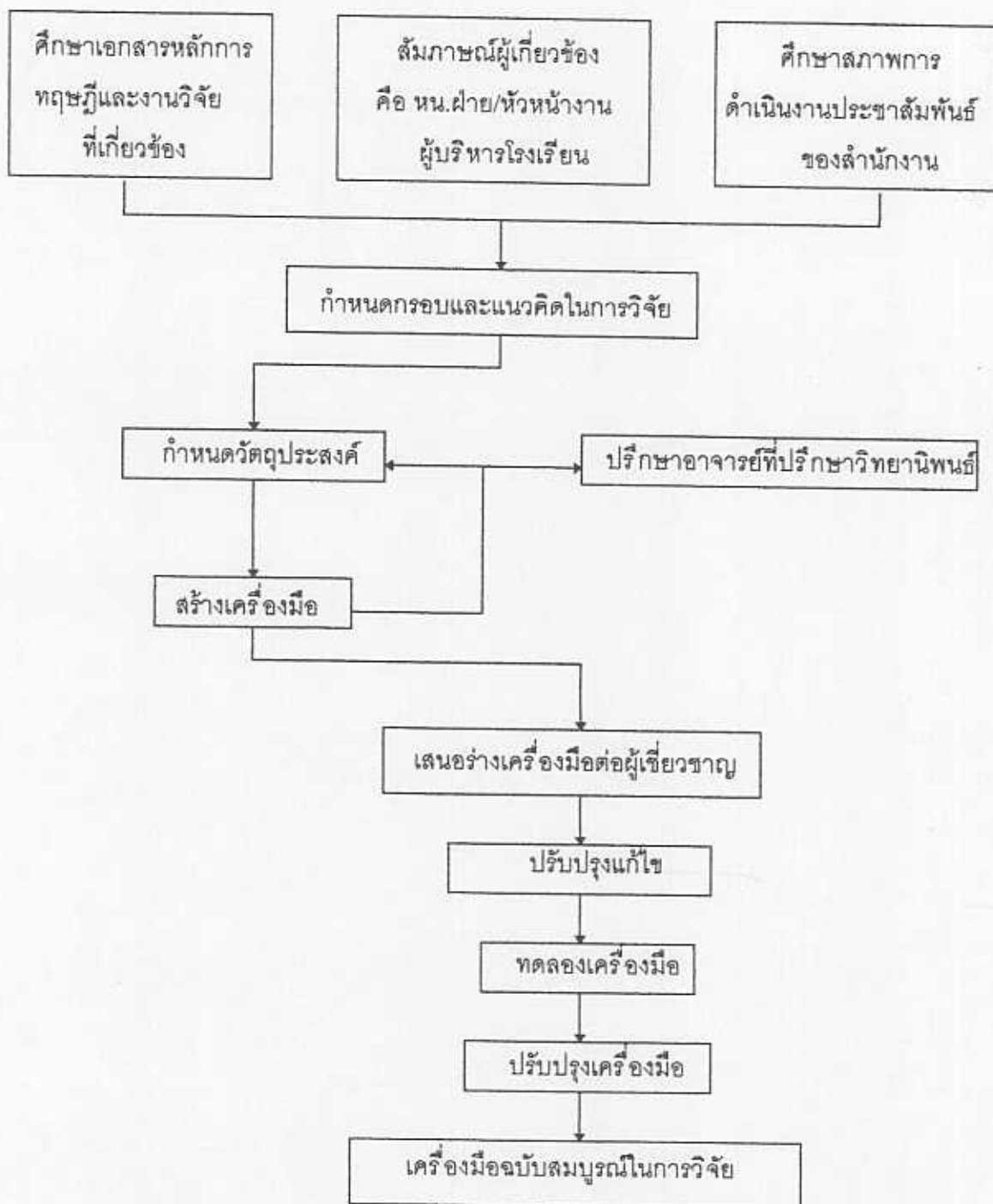
2) คุณภาพของเครื่องมือ

(1) นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไข ปรับปรุง เสนอผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความตรงในด้านโครงสร้าง(Construct validity) ด้านเนื้อหา(Content validity) ด้านการใช้ภาษา (Wording) ด้านรูปแบบ (Format) และด้านอื่น ๆ

(2) นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับบุคลากรสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ได้แก่ ผู้อำนวยการ/ ผู้ช่วยผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด หัวหน้าฝ่าย/หัวหน้างาน บุคลากรที่ปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ศึกษานิเทศก์จังหวัด และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 40 คน

(3) หาค่าสัมประสิทธิ์ ของความเที่ยงโดยวิธีของHoyt (อ้างใน ประยูร อาษานาม, 2541) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงเป็น 0.96

(4) นำเครื่องมือที่ผ่านการทดลอง (Try out) มาปรับปรุงแก้ไข และเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นำเครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป รายละเอียดใน แผนภูมิที่ 5 ดังนี้

แผนภูมิที่ 5 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูล โดยปฏิบัติดังนี้

- 1) นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น เลขที่ผู้อำนวยการ สำนัศึกษศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 9 ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี ขอนแก่น สกลนคร เลย หนองคาย หนองบัวลำภู เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลในสำนักงานศึกษาจังหวัด และโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด
 - 2) ผู้อำนวยการศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 9 แจ้งบุคลากรในสำนักงาน และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 15-30 กรกฎาคม 2541
 - 3) แบบสอบถามที่ส่งไป จำนวน 515 ฉบับ ได้รับกลับคืน จำนวน 413 ฉบับ เป็นฉบับสมบูรณ์ 406 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 78.83
- ส่วนแบบสำรวจส่งไป 6 ฉบับ ได้คืนครบทั้งหมด

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC + หาค่าต่าง ๆ ดังนี้

- 1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และแบบสำรวจสภาพการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ และข้อเสนอแนะเพื่อการประชาสัมพันธ์ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) วิเคราะห์โดยนำมาแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำมาเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
- 2) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ และข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) วิเคราะห์โดยหาค่ามัธยเทศ (X) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ทั้งเป็นรายข้อ รายด้าน และในรายภาพรวม แล้วนำมาเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

เกณฑ์การตัดสินผลการวิเคราะห์ข้อมูล พิจารณาจากค่ามัธยเทศ ($\bar{x}$) ตามจุดกึ่งกลาง (Midpoint) ของช่วงระดับคะแนน (Class interval) ถือเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

ก. สภาพปัจจุบันการดำเนินงานประชาสัมพันธ์

- 3.51 - 4.00 หมายความว่า มีสภาพการปฏิบัติมากที่สุด
 2.51 - 3.50 หมายความว่า มีสภาพการปฏิบัติมาก
 1.51 - 2.50 หมายความว่า มีสภาพการปฏิบัติน้อย
 1.00 - 1.50 หมายความว่า มีสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุด

ข. สภาพปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์

- 3.51 - 4.00 หมายความว่า มีปัญหามากที่สุด
 2.51 - 3.50 หมายความว่า มีปัญหามาก
 1.51 - 2.50 หมายความว่า มีปัญหาน้อย
 1.00 - 1.50 หมายความว่า มีปัญหาน้อยที่สุด

3) ข้อมูลข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม ต่อการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ของ
 สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด เป็นแบบแสดงความคิดเห็น โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเรียง
 อันดับความสำคัญข้อเสนอแนะ จากอันดับที่ 1 - 5 เท่านั้น การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีกำหนด
 น้ำหนักของอันดับ ดังนี้

- อันดับที่ 1 กำหนดน้ำหนักค่าคะแนน 5 คะแนน
 อันดับที่ 2 กำหนดน้ำหนักค่าคะแนน 4 คะแนน
 อันดับที่ 3 กำหนดน้ำหนักค่าคะแนน 3 คะแนน
 อันดับที่ 4 กำหนดน้ำหนักค่าคะแนน 2 คะแนน
 อันดับที่ 5 กำหนดน้ำหนักค่าคะแนน 1 คะแนน

และได้คำนวณค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของแต่ละข้อกระทงเพื่อจัดอันดับต่อไป